

INF2080 – Logikk og beregninger

Forelesning 15: Logikk

UiO : **Institutt for informatikk**

Sist oppdatert: 2012-03-22 10:03

15.1 Logikk

Språket

Verum: $\top$

Falsum: $\perp$

Negasjon: $\neg$

Konjunksjon: $\wedge$

Disjunksjon: $\vee$

Kondisjonal: $\rightarrow$

Invers kondisjonal: $\leftarrow$

Bikondisjonal: $\leftrightarrow$

Universell kvantor: $\forall$

Eksistensiell kvantor: $\exists$

- Frie og bundne variable
- Signatur
- Formler, litteraler, setninger

Negasjons normal form

$$\begin{aligned}A \leftrightarrow B &\Leftrightarrow (A \rightarrow B) \wedge (A \leftarrow B) \\A \leftarrow B &\Leftrightarrow B \rightarrow A \\A \rightarrow B &\Leftrightarrow \neg A \vee B \\ \perp &\Leftrightarrow A \wedge \neg A \\ \top &\Leftrightarrow A \vee \neg A \\ \neg(A \vee B) &\Leftrightarrow \neg A \wedge \neg B \\ \neg(A \wedge B) &\Leftrightarrow \neg A \vee \neg B \\ \neg \forall x.Fx &\Leftrightarrow \exists x.\neg Fx \\ \neg \exists x.Fx &\Leftrightarrow \forall x.\neg Fx \\ \neg \neg A &\Leftrightarrow A\end{aligned}$$

Formler kan bygges opp fra litteraler ved $\wedge \vee \forall \exists$

Utsagnslogikk

- Formler bygd fra litteraler ved $\wedge$ og $\vee$
- Falsifikasjonskalkyle
- Start med formel
- Lager tre av delformlene med konjunktive og disjunktive noder
- Konjunksjon — disjunktiv node (NB falsifikasjon)
- Disjunksjon — konjunktiv node
- Litteraler — bladnode
- Kvitt konjunktive noder ved delmengdekonstruksjon
- Resultat — sekventkalkyle

Sekventkalkyle

Sekventer: Endelig mengde formler — ofte skrevet Γ eller Δ . Skriver Γ, F for $\Gamma \cup \{F\}$ og F for $\{F\}$

Aksiom: En sekvent som inneholder både en litteral og dens negasjon

Konnektiver	$\frac{\Gamma, F \quad \Gamma, G}{\Gamma, F \wedge G}$	$\frac{\Gamma, F, G}{\Gamma, F \vee G}$
Kvantorer	$\frac{\Gamma, Fa}{\Gamma, \forall x.Fx}$	$\frac{\Gamma, Ft, \exists x.Fx}{\Gamma, \exists x.Fx}$

$\forall$ -kvantor: a er en **ny** variabel, ikke med i $\Gamma, \forall x.Fx$

$\exists$ -kvantor: t er en term. Språket inneholder minst en term.

Tosidig Sekventkalkyle

Sekvent: $\Gamma \vdash \Delta$, Γ suksedent, Δ antesedent

Aksiom: $\Gamma, A \vdash \Delta$, A med A atomær

	<i>antesedent</i>	<i>suksedent</i>
$\neg$	$\frac{\Gamma \vdash \Delta, F}{\Gamma, \neg F \vdash \Delta}$	$\frac{\Gamma, F \vdash \Delta}{\Gamma \vdash \Delta, \neg F}$
$\wedge$	$\frac{\Gamma, F, G \vdash \Delta}{\Gamma, F \wedge G \vdash \Delta}$	$\frac{\Gamma \vdash \Delta, F \quad \Gamma \vdash \Delta, G}{\Gamma \vdash \Delta, F \wedge G}$
$\vee$	$\frac{\Gamma, F \vdash \Delta \quad \Gamma, G \vdash \Delta}{\Gamma, F \vee G \vdash \Delta}$	$\frac{\Gamma \vdash \Delta, F, G}{\Gamma \vdash \Delta, F \vee G}$
$\rightarrow$	$\frac{\Gamma \vdash \Delta, F \quad \Gamma, G \vdash \Delta}{\Gamma, F \rightarrow G \vdash \Delta}$	$\frac{\Gamma, F \vdash \Delta, G}{\Gamma \vdash \Delta, F \rightarrow G}$

og regler for kvantorene